

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 023828 19 Кж 6
Бања Лука, 13.04.2020. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Обрена Бужанина, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибић, у кривичном предмету против оптуженог П.И., због кривичног дјела разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 37. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама бранилаца оптуженог адвоката Д.К. и Б.М. из Заједничке Адвокатске канцеларије К.&М. из Б.Л. и родитеља оптуженог, оца Д.И. и мајке В.И., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 023828 19 К од 15.07.2019. године, у сједници вијећа, одржаној дана 13.04.2020. године, донио је

П Р Е С У Д У

Одбијају се, као неосноване, жалбе бранилаца оптуженог П.И. и његових родитеља, те потврђује пресуда Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 023828 19 К од 15.07.2019. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 023828 19 К од 15.07.2019. године, оптужени П.И., оглашен је кривим због кривичног дјела разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 37. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 64/17, у даљем тексту: КЗ РС), те је осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) година и 6 (шест) мјесеци, у коју му је урачунато вријеме проведено у притвору, почев од 06.12.2018. године, па надаље. Истом пресудом, на основу одредбе члана 83. и 84. КЗ РС, од оптуженог је одузета имовинска корист прибављена кривичним дјелом и то новчаница од 20 (двадесет) аустријских шилинга. На основу одредбе члана 108. став 3. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС), оштећени О.М. је са имовинскоправним захтјевом упућен на парницу, док је оптужени на основу одредбе члана 99. став 1. у вези са чланом 96. став 2. тачке а), б), е) и ж) ЗКП РС, обавезан на накнаду трошкова кривичног поступка, како је то прецизирано у изреци те пресуде.

Против наведене пресуде жалбе су, благовремено, изјавили браниоци оптуженог адвокати Д.К. и Б.М. из Заједничке Адвокатске канцеларије К.&М. из Б.Л. и родитељи оптуженог, отац Д.И. и мајка В.И.

Жалба бранилаца оптуженог је изјављена из свих жалбених основа, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да се иста преиначи у дијелу одлуке о казни и оптуженом изрекне блажа казна.

Жалба родитеља оптуженог изјављена је због битних повреда одредаба кривичног поступка и због одлуке о казни, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновнио суђење или да се оптуженом изрекне блажа кривична санкција.

Окружни јавни тужилац није подносио писмени одговор на жалбе бранилаца оптуженог и његових родитеља.

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбе, одлучено је као у изреци ове пресуде, из сљедећих разлога:

Супротно наводима из жалби бранилаца оптуженог и његових родитеља, овај суд налази да изрека побијане пресуде није неразумљива, нити противријечна самој себи, а ни њеним разлозима и образложење пресуде садржи разлоге у погледу свих одлучних чињеница са аспекта постојања кривичног дјела и кривице оптуженог и чињеница одлучних за правилну примјену Кривичног закона, ради чега су неприхватљиви приговори жалби засновани на тврдњи да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Наиме, то што у изреци побијане пресуде није прецизиран опис тешке тјелесне повреде коју је задобио оштећени, не чини изреку побијане пресуде неразумљивом, како то погрешно сматрају обе жалбе, јер се оптужени терети за кривично дјело разбојништво учињено од стране више лица, па с тим у вези, тешка тјелесна повреда није битан елемент овог кривичног дјела, због чега опис те повреде, није нужно да буде наведен у чињеничном опису дјела. Надаље, из проведених доказа, правилно је првостепени суд утврдио да се ради о новчаници од 20 аустријских шилинга, па чињеница да је у потврди о привременом одузимању предмета наведено да се ради о новчаници од 20 швајцарских шилинга и да то није образложено у побијаној пресуди, не значи да је иста захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, јер је очигледно да је дошло до омашке приликом сачињавање наведене потврде. Осим тога, супротно наводима из жалбе бранилаца, навод из чињеничног описа дјела да су дошли до информације да оштећени има већу количину новца јер је аустријски пензионер, није чињеница од одлучног значаја, као што није одлучна чињеница и навод да је Л.П. пришао оштећеном и песницом му задао ударац у десну страну лица, а потом и у чело, обзиром на чињеницу да су сва тројца ударали оштећеног. Исто тако, супротно жалбеним наводима, побијана пресуда је на страни 32., 33. и 34. дала ваљане и детаљне разлоге и за постојање саизвршилаштва, као и за свој закључак да је оптужени предметно дјело починио са директним умишљајем, које у цијелости прихвата и овај суд, па се жалиоци упућују на те разлоге.

Дакле, супротно жалбеним приговорима, овај суд налази, да изрека побијане пресуде садржи јасан чињенични опис реалне дјелатности оптуженог, јасно и потпуно је описано да је оптужени, заједно са још два лица, извршио предметно кривично дјело, као саизвршилац, јер је очигледно, да је, као и друга двојица извршилаца, хтио дјело као своје. У таквом чињеничном опису су уграђени сви битни елементи бића кривичног дјела разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1., а све у вези са чланом 37. КЗ РС, за које је оптужени оглашен кривим том пресудом. Овако конципирана изрека побијане пресуде, у свему је усклађена са разлозима датим у њеном образложењу, за све одлучне чињенице и нема никаквих нејасноћа које се односе на идентитет извршиоца, начин извршења дјела и радње које је оптужени, у оквиру свог умишљаја, заједно са другим лицима, наведеним у изреци те пресуде, предузео.

Такође су без основа и жалбени приговори бранилаца оптуженог да је побијана пресуда захваћена битним повредама одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС, јер супротно наводима из ове жалбе, сви изведени докази су оцјењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, те је образложење пресуде у складу са одредбом члана 304. став 7. ЗКП РС.

Чињенична утврђења побијане пресуде, супротно приговорима која се износе у жалби бранилаца оптуженог, су по оцјени овог суда потпуна и правилна. Она су заснована на бројним доказима изведеним на главном претресу пред првостепеним судом, који су изнесени у образложењу побијане пресуде, оцјењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Таквим приступом оцјени изведених доказа изведен је и коначан, а по оцјени овог суда правилан закључак да је оптужени починио кривично дјело разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 37. КЗ РС. Приговори жалбе којима се та утврђења доводе у сумњу, разлозима који се износе у жалбама, нису основани. Наиме, побијана пресуда детаљно износи садржај изведених доказа како објективне, тако и субјективне природе, све те доказе правилно оцјењује и изводи коначан, а по оцјени овога суда правилан закључак да је оптужени учинио кривично дјело које му оптужба ставља на терет. Посебно је побијана пресуда анализирала исказ свједока – оштећеног О.М. дат на главном претресу, као и његове исказе из истраге, те исте довела у везу са исказима свједока Г.Д., Н.Д., Р.М., Д.Т., М.С., М.Р., као и са садржајем вјештачења и исказа са главног претреса вјештака др Д.Н. и налаза вјештачења ДНК анализе, сачињен од стране вјештака З.О., те исказа овог вјештака на претресу пред првостепеним судом и исте довела у везу са објективним доказима, те је дала ваљане разлоге, које у цијелости прихвата и овај суд, због чега и у којим дијеловима прихвата исказ свједока оштећеног, а због чега и у којим дијеловима не прихвата његов исказ дат на претресу пред првостепеним судом.

Притом, из ДНК налаза, као и из исказа вјештака О. дат на претресу пред првостепеним судом, произилази да је ДНК профил оштећеног О.М. пронађен у брису крвне мрље са лијевог рукава црног дукса са крагном, као и на задњем дијелу фармерки (који су пронађени приликом претреса возила), на којима је пронађен и ДНК оптуженог И. као искључивог донора, те да не постоји могућност да је тај дукс носило било које друго лице, осим оптуженог. Исто тако, из фотодокументације самог претреса возила, произилази да је у задњем џепу тих фармерки пронађена лична карта П.И.

Надаље, супротно жалбеним приговорима, правилно је првостепени суд утврдио да је новчаница од 20 аустријских шилинга (за коју ни одбрана не спори да је пронађена код оптуженог), власништво оштећеног М. и о томе на страни 26., 28., 29 и 34. побијане пресуде дао веома детаљне, аргументоване и ваљане разлоге, које у цијелости прихвата и овај суд, па се жалиоци упућују на те разлоге.

Дакле, супротно приговорима из жалбе бранилаца, овај суд налази да докази проведени на главном претресу, који су правилно оцјењени од стране првостепеног суда, представљају поуздану основу за закључак првостепене пресуде у погледу свих чињеница од одлучног значаја, укључујући и за ову жалбу спорне чињенице у погледу, саизвршилаштва, употребе силе, намјере прибављање противправне имовинске користи, па с тим у вези и психичког односа оптуженог према дјелу за које се терети.

Наиме, одговорност за овај облик кривичног дјела разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, постоји када је дјело извршено од стране више лица, без обзира на конкретну дјелатност сваког од оптужених, тако да одговара не само оптужени који је непосредно употребио силу, већ и оптужени који се сагласио са радњама и дјеловањем других извршилаца. У конкретном случају, дјело је извршено од стране више лица, и оптужени И., као и Л.П. и млдб. М. Б. су предузели радњу извршења, односно, употребили силу према оштећеном у намјери прибављања противправне имовинске користи. Дакле, насупрот тврдњи жалбе бранилаца, наведене радње оптуженог И. и по оцјени овог суда су саизвршилачке у извршењу кривичног дјела разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 37. КЗ РС.

Неосновани су и приговори жалби којима се оспорава правилност закључка садржаног у образложењу побијане пресуде у погледу психичког односа оптуженог према дјелу. Наиме, побијана пресуда је јасно дефинисала психички однос оптуженог према дијелу, правилно га одређујући као директни умишљај (јер је оптужени био потпуно свјестан кривичног дјела и хтио његово извршење) и о томе на страни 34. дала ваљано образложење, које у цијелости прихвата и овај суд.

Дакле, по оцјени овога суда, чињенично стање је утврђено потпуно и правилно и на тако утврђено чињенично стање правилно је примјењен Кривични закон и радње описане у изреци побијане пресуде правилно су квалификоване као кривично дјело разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 37. КЗ РС, због чега су неосновани и приговори жалбе бранилаца у основу побијања пресуде због повреде Кривичног закона.

Неосноване су и жалбе бранилаца оптуженог и његових родитеља у дијелу у којем се побија пресуда због одлуке о казни. Наиме, за кривично дјело разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС прописана је казна затвора од 5 (пет) година до 15 (петнаест) година. Казна затвора у трајању од 6 (шест) година и 6 (шест) мјесеци, која је побијаном пресудом изречена оптуженом и по оцјени овога суда је у свему примјерена тежини почињеног дјела, степену кривичне одговорности оптуженог и околностима под којима је то дјело починио. У изреченој казни у довољној мјери су дошле до изражаја све

олакшавајуће околности, као и отежавајуће околности на страни оптуженог и оне су од стране првостепеног суда правилно оцјењене. Стога је и по оцјени овога суда изречена казна потребна и довољна ради остваривања сврхе кажњавања прописане у члану 43. КЗ РС, како са аспекта генералне, тако и са аспекта специјалне превенције.

Исто тако, супротно жалбеним приговорима бранилаца оптуженог, по оцјени овог суда, првостепени суд је правилно поступио када је обавезао оптуженог да надокнади трошкове кривичног поступка. Наиме, одредбом члана 99. став 4. ЗКП РС предвиђена је могућност да се оптужени, који је оглашен кривим, дјелимично или у цјелини ослободи трошкова кривичног поступка из члана 96. став 2. тачка а) до ж) истог закона, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање оптуженог или лица које је дужан да издржава. Чињенице које се у овој жалби наводе, не представљају околности које би довеле до закључка да би плаћањем трошкова кривичног поступка било доведено у питање издржавање оптуженог или лица које је он дужан да издржава. Стога је првостепени суд правилно поступио када је оптуженог обавезао да те трошкове накнади и та одлука је у складу са одредбом члана 99. став 1. ЗКП РС. Коначно, одредбом члана 91. став 1. ЗКП РС је прописано да се извршење пресуде у погледу трошкова кривичног поступка врши по одредбама које важе за извршни поступак, из чега произилази да ће се извршни поступак обуставити ако оптужени није у могућности да плати трошкове кривичног поступка.

Из наведених разлога жалбе бранилаца оптуженог и његових родитеља нису основане, због чега је ваљало те жалбе одбити на основу члана 327. ЗКП РС и одлучити као у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић